

Uitleg van de Europese normen

Sedert 1 april 2003 bestaan er Europese Standaards voor mechanisch bediende nooduitgangen en panieksluitingen. Duidelijk is dat een goede organisatie rond vluchtdeuren en toepassing van het juiste hang- en sluitwerk is vereist. Een tweetal (nog Engelstalige) normen maakt de communicatie over de toe te passen deurafsluitingen gemakkelijk:

- NEN-EN 179 Sluitingen voor nooduitgangen (Emergency exit devices)
- NEN-EN 1125 Panieksluitingen (Panic exit devices)

In beide normen worden de essentiële veiligheidseisen gesteld zoals aangegeven in de Richtlijn Bouwproducten.

De Europese normen 179 en 1125 zijn met instemming en medewerking van de Nederlandse normcommissie in Europees verband ontstaan. Een aanvaarde norm betekent in Nederland dat de richtlijnen hiervan bindend kunnen worden voorgeschreven door opdrachtgevers van bouwprojecten. Hier is echter geen sprake van een wet. In de praktijk worden richtlijnen echter wel bindend voorgeschreven.

Twee normen in plaats van één Wanneer is welke norm van toepassing?

Nooddeur en vergrendeling volgens EN 179

De norm die minimum eisen aangeeft ten aanzien van nooddeuren in gebouwen waar een beperkte toegang geldt. Bij nooddeuren gaat men uit van een relatief klein aantal gebruikers die bekend zijn met de situatie in het gebouw en paniek kan worden uitgesloten. Er mag een relatief eenvoudige sluiting zonder sleutel worden toegepast met een deurkruk of drukplaat.

Het sluit- en beslagsysteem moet als een eenheid compleet getest worden. De maximale bedieningskracht van de kruk bedraagt 7 kg en 15 kg bij toepassing van een drukplaat.

Nooddeur en vergrendeling volgens EN 1125

De norm die minimum eisen aangeeft ten aanzien van vluchtdeuren in gebouwen waar publiek vrije toegang heeft; een zogenaamd openbaar gebouw. Een panieksituatie kan ontstaan, wanneer een grote groep personen wegens onbekendheid met de bouwkundige situatie van het gebouw, bijv. in het donker of sterke rookontwikkeling, bedreigd wordt. Voor vluchtdeuren geldt de eis dat onder de meest onaangename omstandigheden de deuren altijd geopend kunnen worden door een relatief lichte druk op een horizontale bedieningsstang of balk.

Die lichte bedieningskracht op de bedieningsstang of balk moet tot op zekere hoogte gehandhaafd blijven, ondanks de druk op het deurblad door de opdringende mensenmassa. Bij de benodigde maximale bedieningskrachten moet bij een panieksluiting worden gedacht aan circa 8 kg bij een onbelast deurblad en 22 kg bij een deurblad belasting van 100 kg.

Het sluit- en beslagsysteem moet als een eenheid compleet getest worden.

Tot slot

De normen bepalen de eisen die worden gesteld aan anti-paniekbeslag in samenhang met druk- en trekproeven, corrosieweerstand en duurzaamheidstest.

Het begrip "NEN" dient ter aanduiding van een door de Stichting Nederlands Normalisatie Instituut (voorheen NNI, nu bekend onder de naam NEN) als Nederlandse norm aanvaard en gepubliceerd document. Van de beide normen NEN-EN 179 en NEN-EN 1125 wordt verwacht dat ze veelvuldig moeten worden toegepast.

Op basis van deze beide normen kunnen fabrikanten en leveranciers hun producten voorzien van CE-markering en daarmee aangeven dat de producten aan de gestelde eisen voldoen. Deze normen hebben in geval van openbare aanbestedingen een wettelijke status; producten voorzien van CE-markering moeten dan geaccepteerd worden.